

دی‌دگاه

شماره: ۲۳۶	موضوع: زیانهای بی‌توجهی به کاهش نرخ ارز در بازار آزاد
تاریخ: ۱۳۹۱/۸/۶	
تهیه و تنظیم: دکتر رفعتی	
<p style="text-align: right;">توضیح اجمالی:</p> <p>نرخ جاری ارز در بازار آزاد پنج ویژگی مخرب دارد. اول، به نظر اغلب اقتصاددانها این نرخ یک نرخ تعادلی نیست، زیرا در صورت استفاده صحیح از ارزهای حاصل از صادرات غیرنفتی، بخش اعظم نیازهای وارداتی کشور به نهاده ها و کالاهای سرمایه ای از همین محل قابل تامین است. دوم، نرخهای متفاوتی برای ارز آزاد اعلام می شود. سوم، این نرخها - اغلب بالاترین آنها - مبنای قیمت گذاری کالاهای وارداتی قرار می گیرد. چهارم، بالا رفتن قیمت کالاهای وارداتی و ثابت ماندن نرخ حقوق ورودی به مفهوم آن است که تولید کنندگان داخلی در معرض تهدید و رقابت کالاهای وارداتی قرار نمی گیرند، از این رو با فراغ بال می توانند نسبت به افزایش قیمت یا بی توجهی به کیفیت کالای خود مبادرت ورزند و تورم داخلی را تشدید کنند. تورمی که می تواند در مراحل بعد توجیه کننده این نرخ ارز مصنوعی شود. پنجم، عاملین اقتصادی در مورد قیمت آتی ارز سردرگم هستند و بسیاری از فعالیتها به رکود رفته است.</p>	
<p style="text-align: right;">نکات کلیدی:</p> <p>حدود ۴۵ درصد نیازهای وارداتی سالانه کشور در شش ماهه اول سال ۹۱ خریداری و به کشور وارد شده است. به علاوه میزان مبادلات انجام شده با ارز مرجع و ارز مبادله شده در اتاق مبادلات ارزی جهت واردات کالا علی الظاهر نباید کمتر از مبادلات در بازار آزاد باشد. بدین ترتیب نباید اجازه داد تا قیمت ارز در بازار آزاد تعیین کننده سطح قیمتها در بازار کالا و خدمات کشور شود. ساده ترین شیوه انجام اینکار آن است که از واردات با ارز آزاد جلوگیری شود و تنها ارزی که در اتاق مبادلات ارزی معامله می شوند چنین امکانی داشته باشند. ورود ارزهای حاصل از صادرات غیرنفتی، صندوق توسعه ملی و ارزهای بانک مرکزی به اتاق مبادلات ارزی باعث واقعی شدن نرخ ارز خواهد گردید و همزمان با خروج تقاضا از بازار آزاد، نرخ ارز در این بازار به سرعت تعدیل خواهد شد.</p> <p>در صورت کاهش نرخ ارز و اعتراض صادرکنندگان و نیز پاسخ به نیازهای بازار آزاد برای مسافرت و دیگر تقاضاهای غیرضروری، می توان درصدی از درآمد ارزی صادرکنندگان (مثلاً ده درصد) را در اختیار آنها قرارداد تا از این طریق صرافی ها یا بانکها، به مردم عرضه کنند. توفیق در اجرای این طرح (کاهش نرخ ارز) باعث وارد شدن ارزهای راکد مردم به جریان مبادلات خواهد شد و فشار مضاعفی برای واقعی شدن نرخ ارز وارد خواهد کرد.</p>	
تأیید رئیس مؤسسه:	تأیید رئیس گروه مشاوران: